

NYHETER

Tips oss: 95 400 400 nyheter@smp.no

LEDER

Kommunalt spel om flyktningar

FLYKTNINGAR

Rekordmange flyktningar med løyve til opphald i landet sit i mottak og ventar på ein stad å bu. Halvparten er dei rundt 5.000 dette gjeld, har venta lenger enn eit halv år sidan dei fekk opphaldsløyve.

Årsaka er i hovudsak at norske kommunar vegrar seg mot å ta imot så mange flyktningar som dei vert bedne om og ha forplikta seg til. Av alle kommunane i landet har eit stort fleirtal anten teke imot færre eller sagt heilt nei. Ein slik situasjon er ingen tente med. Dette er eit svarteperspel med lagnader til menneske som skal ha like rettar med alle andre borgarar. Dette er ikkje eit spørsmål om korleis ein stiller seg til innvandring, men om å gi dei som har fått opphald eit liv med mening. Til sist skal dei uansett busettast i ein kommune.

I Møre og Romsdal har kommunane så langt i år vore gjort vedtak om å busette vel 360 flyktningar. Dette er over 200 færre enn dei er bedne om å ta imot. Dei tre kommunane Aukra, Stranda og Skodje har sagt tvert nei. I Sogn og Fjordane er spriket mellom behovet og dei opne dørene endå større.

Alle tapar på dette. Verst blir dette sjølvsgaft for dei menneska som blir sittjande i mottak i månad etter månad utan å kome i gang med sine nye liv. Dei største taparane er dei mange barna som må leve sine liv på vent på eit asylmottak.

Målet er at flyktningar skal få flytte til sin nye heimstad innan eit halv år etter at dei har fått opphaldsløyve. For einslege mindreårige er målet tre månader.

Vi er i dag langt unna dette for svært mange av dei som ventar. Heller ikkje auka integreringstilskot og ein forpliktande avtale mellom staten og KS ser ut til å ende på dette. Prognosane for dei neste tre neste åra ser svake ut, samstundes som behovet er venta å auke.

Busetjing av flyktningar er ei frivillig oppgåve for kommunane. Det bør det også halde fram med å vere. Men om det skal forbli slik, må også kommunane vise større vilje til å delta i den nasjonale dugnaden.

Kanskje er det trong for ytterlegare styrking av dei økonomiske tilskota frå staten, men økonomi er ikkje heile forklaringa på problemet. Økonomi forklarar i alle fall ikkje at ein kommune som Aukra seier blankt nei, medan Ørskog seier ja til alle dei blir bedne om å ta imot.

BYGGETABBE

Å stable ved og tabber i skjul

Helseminister Bent Høie (H) har bygd et vedskjul ved hytta si. Skjulet er satt opp uten løyve i strid med den lokale reguleringsplanen.

Høie hører nok suset fra Åslaug Hagas ulovlig oppsatte brygge i Stryn. Den var som kjent med på å felle henne før brygga sjøl ble most til pinneved av «Dagmar». Høie er åpen om byggetabben og bagatellisierer den ikke. Han vil helt klart komme lenger med det enn å forsøke å holde den i skjul.

PFU Sunnmørsposten arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Dersom noen føler seg rammet av urettmessig omtale i avisa, oppfordres de til å ta kontakt med redaksjonen. Det er også anledning til å reise klage for brudd på god presseskikk til Pressens Faglige Utvalg (PFU).
Adresse: PFU, Rådhusgt. 17. pb 46 Sentrum, 0101 Oslo.

– Vi ønsker å ha helsetjenester som gir oss mulighet og handlingsrom til å utøve sjukepleiefaget

GUNHILD ROLANDSEN, Les mer Debatt side 6

15 smitter av sjelden salmonella

OSLO Det er sjelden det er meldinger om sjelden salmonella, men nå er det 15 personer som har blitt smittet av denne sjelden varianten av bakterien. De er alle fra Sunnmøre og Møre og Romsdal.

Helsearbeider lurt på penger fra eldre

BERGEN De gode budskapene om at eldre mennesker skal ha et godt liv, er nå blitt utfordret av en studie som viser at mange eldre mennesker har økonomiske problemer.

Superfabrikk kan hindre utflagging

• Brei interesse for mulig samarbeid om produksjon i Haram på siste generasjon industriroboter

INDUSTRI En ny generasjon av roboter kan gjøre det mulig å produsere i Norge på Sunnmøre i tillegg til produksjonen i Haram og på Kvernberget i Trondheim.

En ny generasjon av roboter kan gjøre det mulig å produsere i Norge på Sunnmøre i tillegg til produksjonen i Haram og på Kvernberget i Trondheim.

Arne Tandem, leder for Sunnmøre og Møre og Romsdal Industriforening, sier at det er en stor interesse for samarbeid om produksjon i Haram på siste generasjon industriroboter.

Industrien på Sunnmøre er generelt åpen for ny teknologi.

Industrien vil være glad for å samarbeide om produksjon i Haram på siste generasjon industriroboter.

Industrien vil være glad for å samarbeide om produksjon i Haram på siste generasjon industriroboter.

Industrien vil være glad for å samarbeide om produksjon i Haram på siste generasjon industriroboter.

Industrien vil være glad for å samarbeide om produksjon i Haram på siste generasjon industriroboter.

Industrien vil være glad for å samarbeide om produksjon i Haram på siste generasjon industriroboter.

Industrien vil være glad for å samarbeide om produksjon i Haram på siste generasjon industriroboter.

«FELLESFJØS»: Et topp moderne maskineringsverksted som kan konkurrere med arbeidskraft i utlandet planlegges i Haram for alle bedrifter som vurderer å flytte ut deler av produksjonen. FAKSIMILE SMP 25. NOVEMBER

– Dette er genialt

• «Fellesfjøs» mottatt med forventning

ROBOTFABRIKK

Spennende. Fornuftig. Genialt. Planene om robotstyrt fabrikk i Haram høster lovord.

– Dette er genialt, sier prosjekt-ingeniør og leder for Robotnor, Ingrid Schølberg ved NTNU. Industristoren Arne Tandem i Haram har invitert et 20-talls bedrifter til å være med i planleggingen av en fabrikk som med kostnadseffektiv drift kan hindre at virksomheter må flagge ut. Innovasjon Norge har vært med fra starten.

Vanskelig robotisering. Schølberg understreker at maskinering er det vanskelig å robotisere, og man må ha et tverrfaglig team med kompetanse. – Det er veldig fornuftig å sentralisere en slik produksjon, og det er viktig på få volum på produksjonen, sier hun. Lederen for Robotnor stiller seg mer enn gjerne til disposisjon dersom initiativtakere trenger hjelp. Jan Fiksdal i Teknologirådet synes ideen er spennende. Flere land, blant annet USA, trekker nå hjem produksjon som tidligere har vært gjort i lavkostland. Særlig mener han bruk av 3D-printere er interessant. – Jeg leste nylig at Rolls-Royce skal bruke 3D-printere for å lage deler til flymotorer. Det er en god modell å løse dette i fellesskap, sier Fiksdal, som understreker at han ikke har vurdert økonomien i dette.

GENIALT: Ingrid Schølberg i Robotnor vil gjerne bidra til ny fabrikk om det trengs.

SPENNENDE: Jan Fiksdal i Teknologirådet mener bruk av 3D-printere er framtida.

NY FABRIKK

• Et forprosjekt til 600.000 kroner ser på mulighetene for å lage en topp moderne fabrikk i Haram. • Den robotstyrte fabrikk skal være konkurransedyktig i forhold til arbeidskraft i lavkostland. • Industri på Sunnmøre som vurderer å flagge ut, blir invitert til å produsere i fabrikk.

skapat på kostnader. Ei stund produserte vi dataskap i Kina. Kvaliteten var god, men leveringstida gjorde at vi hentet produksjonen hjem, sier Urke. Daglig leder Håkon Vad i Vad Møbler har nylig flyttet ut all produksjon til Balticum. Timesprisen her hjemme er fire til fem ganger så høy som der. – Vi må ha et godt alternativ dersom vi skal hente produksjonen hjem igjen, sier Vad. Ordfører Bjørn Sandnes i Haram synes det er «utrolig positivt» at noen tenker i slike baner, og kommunen vil støtte opp så godt de kan. – Selv om en slik fabrikk skal produsere for næringslivet på hele Sunnmøre, er det klokt å legge den til et sted der industrien er godt etablert, sier han. JOHAN BEHRENTZ johan.behrentz@smp.no